

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJŠEM
SLOVENSKEM
CASOPISU V OHIU
★
Izvršujemo vsakovrstne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER
OF OHIO
★
Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIII.—LETO XXXIII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), FEBRUARY 21, 1950

STEVILKA (NUMBER) 36

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile 18. februarja pri Mr. in Mrs. Joe Parness, Kensington Ave., in pustile krepkega sinčka-drugorojenca. Dekliško ime mame je bilo Mary Hiti, ki je dolgo let delala v Stampfelnovi modni trgovini. Mati in dete se nahajata v Franklin bolnišnici na W. 34 St. in se dobro počutita. Tako je postal Mr. Jacob Požar na istem naslovu zopet stari oče.

Dne 28. decembra so pa vile rojenice pustile krepkega sinčka-prvorojenca pri Mr. in Mrs. James Pozar, 998 E. 71 St. Dekliško ime mlade mame je bilo Ann Haskett, srečni oče je pa sin Mr. Jacob Pozar na Kensington Ave. Cestitamo!

Churchill ponovno predlaga pogovore s Sovjetsko zvezo

LONDON, 18. feb.—Winston Churchill je danes ponovno predlagal, da zapadni voditelji gredo na pogovore s sovjetskim premijerjem Stalinom. Izjavil je, da bi takšni pogovori imeli za cilj, da se svet obvaruje pred možnostjo uničevalne vojne z atomskimi in hidrogenskiimi bombami, ali pa z bakteriološkimi grozotami.

Voditelj angleških konservativcev je zagotovil, da je njegov predlog resen, ne pa prazna volilna objuba. S tem je odgovoril tudi svojemu nasprotniku laboristkemu premijerju Attleeju in predsedniku Trumanu, ki nista naklonjena novim pogovorom s sovjetskimi voditelji.

“Zakaj bi se ljudem moralo govoriti, da je ta ideja le volilna diplomacija? Zakaj bi za Anglijo bilo narobe, če misli o vprašanju življenja in smrti, mogoče za celi svet, prav v času, ko se nahajamo pred splošnimi volitvami?” je izjavil Churchill.

Churchill, katerega v sovjetskem tisku označajo za vodilnega netiča vojne, je zavrgel stališče laboristske vlade, da bi se nova pogajanja morala sprožiti v okviru organizacije Združenih narodov. Rekel je:

“Samo s sporazumom med velikimi silami se lahko nudi varnost navadnim ljudstvom, varnost pred uničenjem z atomskimi, ali pa hidrogenskiimi bombami.”

Churchill je poudaril, da je od vprašanja, ki ga je sprožil, odvisna usoda Anglije.

FRANCO BAJE KUPUJE AMERISKA LETALA

MADRID, 19. feb.—Dobro obveščeni krogi pravijo, da fašistična vlada Španije kupuje v Zedinjenih državah letala za vojsko. Glasno s poročilom je sporazum s Francovo vlado sklenil predstavnik ameriške družbe Consolidated Vultee Aircraft Co., George de Sonchin. Baje se je družba obvezala, da bo Španiji poslala 44 letal, za katera bo prejela okrog 80.000.000 pesetov.

Madžarska zahteva najstrožjo kazen za ameriškega trgovca, ki je priznal, da je vohunil

BUDIMPESTA, 20. feb.—Madžarski državni tožilec je danes zahteval najstrožjo kazen za 39 let starega pomožnega predsednika ameriške družbe International Telephone and Telegraph Co., Roberta A. Vogelerja, ki je zadnji teden priznal, da se je ukvarjal z vohunstvom in sabotažo in prošil ljudsko sodnijo, naj ga milo kaznuje.

Na zatožni klopi so se poleg Vogelerja nahajali tudi njegov angleški pomočnik Edgar Sanders in petorica madžarskih državljani.

Državni tožilec Gyula Alapai je pri zaključku obravnave ponovno predložil dokaze o krivdi obtožencev in zahteval, da se jih zaradi vohunstva in sabotaže najstrožje kaznuje, kar pomeni, da je zahteval smrtno kazen.

Vogeler je tudi podal zaključno izjavo. Med ostalim je rekel:

“Želim omeniti moje sobotno izjavo in ponoviti, da iskreno obžalujem svoje razdiralne aktivnosti. To posebno, ker me je ena velika dežela, Amerika poslala v eno majhno, Madžarsko, da podkopam delo obnove. Želim izkoristiti pravico svojega zadnjega zagovora z izjavo, da sem brez vsakega pritiska in žaljenja svobodno priznal krivdo.

“Želim tudi izjaviti, da se je z mano dobro postopalo za časa preiskave in na sodnji in upam, da bo moje priznanje dokaz, da obžalujem ono, kar sem storil. Vem, da bom moral trpeti kazen, toda upam, da bo sodnja vpoštevala mojo prošnjo za milo kazen in tako tudi argumente mojega odvetnika.”

Vogelerjev odvetnik je priznal, da je njegov klient povzročil “solze in kri,” toda je poudaril, da se ga ne more soditi na isti način kot madžarske državljane.

“Tujec ne more biti izdajalec. Vogelerova vloga v sabotaži sploh ni bila dokazana,” je izjavil odvetnik.

Angleški državljan Edgar Sanders pa je izjavil: “Tri okoliščine so bile, ki so me vodile v sklepe, zaradi katerih se zagovarjam. Te okoliščine so bile moja vzgoja, moj vojaški poklic in delo, pri katerem sem bil uposlen. Toda naj poudarim, da nikoli nisem gojil nobene osebne jeze proti tej deželi. Polnoma se zavedam resnega značaja dejanj, ki sem jih storil, in sem v petek skušal o tem podati najbolj natančne informacije.

“Upam, da sem podal pravo sliko mojih dejanj in prosim sodnijo, da to vpošteva.”

KROMPIR NAJ SE POŠLJE ŽIDOM

WASHINGTON, 18. feb.—Republikanski kongresnik John M. Vorys je danes izjavil, da bo kmalu predlagal, da Zedinjene države pošljejo surplusni krompir kot pomoč židovskim beguncem. Čeprav Državni oddelek ne odobrava takšen predlog, bo kongresnik skušal, da se ga odobri.

37 JAPONSKIH ZLOČINCŌV ARETIRANIH

TOKIO, 20. feb.—Na zahtevo Avstralije je bila na Japonskem aretiranih nadaljnjih 37 vojnih zločincev. V skupno šteli 10 Japoncev, ki se bodo morali zagovarjati zaradi vojnih zločinov, je sedaj 87.

Huda železniška nesreča v N. Y.; 29 oseb ubitih

ROCKVILLE CENTER, N. Y., 18. feb.—Huda železniška nesreča se je danes pripetila, ko je neki Long Island Railroad vlak mimo rdeče luči z vso silo treščil v neki drugi, prihajajoči vlak.

Vlakovodja Jacob Keifer, ki je bil v nesreči ranjen, je obtožen, da je povzročil katastrofo, v kateri je izgubilo življenje 29 potnikov, 100 pa jih je bilo ranjenih.

Distriktni tožilec Frank Gallotta je izjavil, da je Keifer prezrl rdeči signal in s tem povzročil nesrečo. Če bo spoznan za krivega, ga čaka zaporna kazen od pet do deset let.

Računa se, da se je v obeh vlakih nahajalo kakšnih 1.000 potnikov. Takoj po nesreči se je začelo reševati potnike. Vsi lokalni zdravniki so pohiteli na pomoč.

Železniška nesreča v Rockville Center je ena najhujših v zgodovini dežele. Spominja na železniško katastrofo pri Naperville, Ill., ko je 25. aprila leta 1946 bilo ubitih 45 potnikov.

Quakerji obsojajo Trumanov sklep

WASHINGTON, 20. feb.—Predstavnik organizacije Friends Committee (Quakerjev) Samuel R. Levering je danes na zaslišanju pred senatnim odborom za zunanje odnose izjavil, da sklep predsednika Trumanov za izdelovanje hidrogenskih bomb ni bil “moralen in ne pameten.”

Levering je poudaril, da Američani želijo veliko moralno kampanjo za mir na celem svetu in to potom svetovne kontrole in znižanja orožja ter velikodušne “uporabe naših ekonomskih virov, da se izboljša življenjski standard na svetu.” Izjavil je, da je izglede, da bi Rusija sprejela takšen načrt za splošno razorožitev in sodelovala pri programu za pospešitev blaginje sveta.

Organizacija Quakerjev je znana zaradi svojih naporov, da se poravnata obstoječa nesoglasja med zapadom in vzhodom. Leta 1948 je dobila del Nobelove nagrade za mir.

Na pričanju pred odborom je nastopila tudi predstavnica organizacije žena v New Englandu Mrs. William D. Leetch, ki je rekla, da se žene njene organizacije zoperstavljajo Atlantskemu paktu in svetovni vladi, da pa pripravljajo, da Zedinjene države pošiljajo podtalnim skupinam v vzhodno evropskih državah denar, stroje za tiskarne in radio aparate.

GLAVNI TAJNIK ZN ZAGOVARJA POGOVORE

LAKE SUCCESS, 18. feb.—Glavni tajnik organizacije Združenih narodov Trygve Lie je snoči izjavil, da je naklonjen kakršnim koli pogovorom med velikimi silami v zvezi z vprašanjem atomskih in hidrogenskih bomb. Rekel je, da je vseeno, če bi takšni pogovori bili v okviru organizacije Združenih narodov ali pa izven nje.

“Združeni narodi nad vsem ostalim zagovarjajo pogajanja in poravnava razlik. Vedno sem skušal govoriti in propagirati ta način Združenih narodov za preprečitev vojne in uvrstitev miru,” je izjavil Lie.

Unija premogarjev bo morala do petka pojasniti zakaj ne uboga ukaz sodnije za preklic stavke

Kitajski voditelj zapustil Moskvo

MOSKVA, 18. feb.—Kitajski komunistični voditelj Mao Tse-tung je včeraj v spremstvu zunanjega ministra Cou En laia zapustil Moskvo, kjer se je nahajal od 16. decembra.

Na postaji so se zbrali sovjetski voditelji podpremierj Molotov, zunanji minister Višinski, njegov zastopnik Gromiko itd.

V svojem poslovilnem govoru je Mao izjavil, da si nova Kitajska jemlje Sovjetsko zvezo za vzgled socialistične izgradnje. Pristavil je, da je nova sovjetsko-kitajska tridesetletna pogodba o medsebojni pomoči ustvarila stalno, neuničljivo in odločno solidarnost med sovjetskim in kitajskim ljudstvom.

“Ta solidarnost bo neizogibno vplivala ne samo cvetenju dveh velikih sil, Sovjetske zveze in Kitajske, pač pa tudi na bodočnost vsega človeštva in bo vodila v zmago pravice in miru na celem svetu,” je izjavil Mao.

Uposlenci pri Bell Telephone Sistemu pripravljajo stavko

WASHINGTON, 20. feb.—Vlada je danes sprejela poročila o zastoji pri pogajanjih za preprečitev splošne stavke pri Bell Telephone Sistemu. Stavka je določena za prihodnji petek. Predstavnik družb in CIO unije Communications Workers of America so poslali svoja poročila vladnemu posredovalcu Cyrusu S. Chingu.

Unija je naznanila, da so uposlenci pri Bell Telephone Sistemu pripravljeni, da zastavkajo v petek zjutraj. Najprej bo zastavkalo 100.000 uposlenec, po 1. marcu pa se jim bo priključilo nadaljnjih 150.000, če v tem času ne bo prišlo do poravnave spora.

Medtem pa imajo v Memphisu, Tenn., svojo konvencijo delavci uposlenci pri medmestnih telefonskih zvezah. Jutri bo na konvenciji predložena resolucija, s katero se priporoča splošno stavko.

BELA HIŠA BI SE PORUŠILA PRI POTRESU

WASHINGTON, 19. feb.—Arhitekti so danes izjavili, da bi se Bela hiša, katero sedaj obnavljajo, lahko sesula pri najmanjšem potresu, če bi se ne odobrilo obnovitvenega dela.

PAPEŽEVA STRAŽA SE VEŽBA Z OROŽJEM

RIM, 18. feb.—Papeževa švicarska straža, ki je doslej bila oborožena le z mečem in ščitom, je danes dobila dovoljenje, da se lahko vežba s svojimi novimi puškami.

V Vatikanu je sicer prepovedano streljati s puškami, toda sv. oče je straži dal izredno dovoljenje, da lahko gre na vežbališče italijanske vojske preizkušat novo smrtonosno orožje.

WASHINGTON, 20. feb.—Federalni sodnik Richmond B. Keech je danes nastopil proti United Mine Workers uniji z novim sodnijskim ukazom zaradi preziranja injunkcije.

Unija premogarjev bo morala do petka pojasniti, zakaj njeni člani še vedno stavkajo in prezirajo sodnijski ukaz. Če pojasnilo unije ne bo zadovoljilo sodnijo, se bo v ponedeljek začela obravnava.

V sodnijskem ukazu ni omejen predsednik unije John L. Lewis, ker je dvakrat dal navodila premogarjem, naj ubogajo sodnijsko injunkcijo in se vrnejo na delo. Toda stavkajoči premogarji so ta Lewisov ukaz prezrli in sklenili, da bodo nadaljevali stavko, dokler lastniki premogovnikov ne bodo pristali na nov kontrakt.

Premogarji so novi ukaz sodnije sprejeli mirno. Na splošno menijo, da položaja ne bo mogel spreminiti.

“Nihče se ne bo zmenil za sodnijski poziv glede preziranja. Premogarji odločno vztrajajo, da brez kontrakta ne bodo delali. Računajo, da vlada ne more spraviti v ječo 370.000 premogarjev,” je izjavil neki stari premogar v Library, Pa.

Premogarski voditelj Gus Carnevale iz Johnstowna, Pa., pa je v zvezi z novo akcijo sodnije rekel:

“Naj nam naložijo globo na globo, dokler nam bo zmanjkalo denarja. Imeli bomo unijo. Boljše je imeti unijo brez denarja, kot pa denar brez unije.”

Federalni sodnik Keech je podpisal sodnijski poziv uniji na zahtevo Justičnega oddelka. Pred tem pa je ponovno objavil ukaz, da se morajo premogarji vrniti na delo za dobo desetih dni. Prvi sodnijski ukaz, da se morajo premogarji vrniti na delo, je bil podpisan 11. februarja.

S podaljšanjem tega ukaza za nadaljnjih deset dni pa je sodnik dobil dovolj časa, da prinese svoj odlok v zvezi z zahtevo predsednika Trumanov za 80-dnevno sodnijsko prepoved stavke, ki jo predvideva Taft-Hartleyev zakon. Sodnijski poziv uniji, naj pojasni, zakaj člani ne ubogajo ukaza, pa je tehnična formalnost, na osnovi katere bo unija v ponedeljek tirana pred sodnijo in verjetno kaznovana z novo globo.

Pomožni justični tajnik H. Graham Morison je izjavil, da se unija še vedno lahko izogne sodnijskemu postopku, če se bodo njeni člani do petka vrnili na delo. Toda nobenih izglede ni, da se bo to tudi zgodilo. Edina možnost za poravnavo spora je, če bi nenadoma prišlo do sporazuma na pogajanjih med predsednikom UMW unije John L. Lewisom in lastniki premogovnikov.

Premogarji uporno vztrajajo pri zahtevi za nov kontrakt. Stari kontrakt je iztekel že 30. junija preteklega leta.

Verjetno je, da bo UMW unija ponovno morala plačati obdajno globo. To bi bila že tretja globa zaradi preziranja sodnijskega ukaza. Prvič je unija plačala globo v znesku \$710.000,

drugič \$1.420.000. V svoji blagajni pa ima okrog \$20.000.000. Tretja globa bi lahko znašala tudi dvakrat več kot druga, toda s tem se še vedno ne bi prislililo premogarje, da prekličejo stavko in se vrnejo v premogovnike.

Medtem pa je vladni posredovalec Ching izjavil, da so pogajanja za poravnavo spora še vedno v zastoju. Lewis vztraja pri svojih zahtevah, lastniki premogovnikov pa ne popuščajo.

Zaloge premoga se naglo črpajo

Zaloge premoga se naglo črpajo. Računa se, da dežela ima skupno premoga za deset dni in to le, če se bo z njim varčevalo. Huda zima v nekaterih državah je ustvarila še bolj kritičen položaj. Tako so na primer v New Yorku že predvčerajšnjim postavili premog na odmerke. V Massachusettsu so tudi sledili vzgladu New Yorka. Trgovci s premogom so dobili navodila, da ne smejo prodajati odjemalcem večje količine premoga, pač pa le za sedem dni.

Chicaska Coal Merchants Association pa je naznanila, da bodo zaloge premoga izčrpane koncem tekočega tedna.

Pomanjkanje premoga bo verjetno prizadelo tudi mnoge industrije, ki bodo morale prekiniti ali pa znižati obratovanje verjetno že v prihodnjih dneh.

V Sloveniji ni opozicije proti Ljudski fronti

NEW YORK, 20. feb.—Ministrski predsednik slovenske vlade Miha Marinko je včeraj sestanku Centralnega sveta Ljudske fronte v Ljubljani izjavil, da je ob priliki nominacije kandidatov za parlamentarne volitve 26. marca prišla do izražanja polna politična enotnost Ljudske fronte in delovnih ter rodoljubnih množic.

Marinko je poudaril, da niti eden kandidat ni bil imenovan izven Ljudske fronte, čeprav to zakon dovoljuje. Pristavil je, da je ta enotnost z ene strani odraz solidnosti Ljudske fronte, z druge pa odraz polne nezmožnosti reakcionarnih ostankov, da pridejo odprto na plan, čeprav jim demokratični volilni zakon to dovoljuje.

Slovenski ministrski predsednik je ob tej priliki napadel tudi ostale države vzhodne Evrope, ki da so se odvrnili od “revolucionarne poti,” medtem ko se socialna demokracija v Jugoslaviji vedno bolj izpopolnjuje.

BOLGARIJA PROTESTIRA

LONDON, 19. feb.—Moskovski radio je danes naznanil, da je bolgarska vlada poslala Jugoslaviji ostro protestno noto, v kateri je rečeno, da Jugoslavija ovira plobo na Donavi.

"ENAKOPRAVNOST" Po 22 letih na obisku v rojstni domovini

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
 HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
 By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
 (Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
 For One Year—(Za eno leto) \$8.50
 For Six Months—(Za šest mesecev) 5.00
 For Three Months—(Za tri mesece) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
 For One Year—(Za eno leto) \$10.00
 For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
 For Three Months—(Za tri mesece) 3.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

GEORGE WASHINGTON V MORRISONOVI HIŠI

Američani, ki so že kdaj obiskali Mount Vernon, domačijo Georgea Washingtona, so si lahko predstavljali sliko velikega vojaka in državnika, ki je bil "prvi v vojni, prvi v miru in prvi v srcih svojih rojakov." V tej preprosti hiši namreč, z razgledom na reko Potomac, je Washington preživljal svoje zasebno življenje in se ukvarjal, kot je sam dejal, "z vsakdanjimi brigami navadnega življenja." Stoji pa še ena hiša, po kateri so odmevale njegove stopinje—to je zgodovinska Morrisonova hiša v Germantownu, Pa., v predelju mesta Philadelphije. Dvakrat tekom svojega predsednikovanja je živel Washington za krajšo dobo v tej hiši. Pred kratkim so to hišo in vrt odprli javnosti kot narodno svetinjo, oziroma zgodovinski kraj.

Ko je bil Washington predsednik, je bila Philadelphia prestolnica dežele. Tekom one dobe—v l. 1793—je v mestu izbruhnila epidemija rumene mrzlice, vsled česar se je mnogo državnih uradnikov in tudi meščanov samih preselilo v bližnji Germantown. Predsednik Washington je s soprogo odšel na svoj dom Mount Vernon. Ker pa so državne zadeve zahtevale njegovo pozornost in pričujočnost, je vzel v najem Morrisonovo hišo v Germantownu in se preselil tja v novembru 1793, ter ostal mesec dni. Med tem časom so se vršile v omenjeni hiši najmanj štiri važne kabinetne seje, kar pomeni, da je bila ta hiša nekaj časa zvezni kapitol in predsednikovo bivališče obenem, kajti naslednje leto je Washington zopet najel to hišo za šest ali sedem tednov in preživel ta čas tamkaj s svojo ženo in njenimi vnuki, katere je adoptiral.

Morrisonova hiša je bila nekaj časa tudi glavni stan poveljnika britanskih sil, katere so porazile Washingtona v bitki pri Germantownu, l. 1777. To je bil Sir William Howe, ki se je po zmagi nastanil v Morrisonovi hiši. Washington pa je umaknil svoje čete in čez nekaj tednov vzpostavil taborišče svoje armade pri Valley Forgeu, Pennsylvania. Ta del ameriške borbe za osvoboditev in osamosvojenje je zapisan v zgodovini kot eden najhujših, kajti Washingtonovi vojaki so tu gladovali, trpeli mraz zaviti v cape in v sra jim je lezel obup, medtem ko jih je Washington bodril in z njimi delil pomanjkanje in trpljenje. Morrisonova hiša torej spominja na dva velika dogodka iz ameriške borbe za neodvisnost in Washingtonu samemu je bivanje v njej moralo vzbujati spomine na dneve poraza in težke zime, ki je sledila.

V oglašju iz 18. stoletja, ponatisnjem v knjigi "Washington at Germantown" (spisal Charles F. Jenkins), je podana približna slika Morrisonove hiše: "Hiša z zemljiščem, ležeča na zapadni strani Main Streeta v Germantownu, na značnem, visokem položaju, z razgledom na okoliško podeželje. Prednji del hiše meri 45 čevljev, širina 40 čevljev; dve nadstropji, štiri sobe v vsakem nadstropju, opremljene v elegantnem stilu; v ozadju hiše primerna potrebna poslopja, vsa v dobrem stanju, na dvorišču vodnjak z izvrstno pitno vodo. Zemljišče meri dva akra, na njem je sadovnjak najboljšega cepljenega sadja raznih vrst in velik vrt..."

Hiša je sedaj opremljena po tedanji modi, opremo je dal Philadelphia Museum of Art, portrete perijode je posodil nek drug muzej. Prvotni del Morrisonove hiše je postavil l. 1772-1773 David Deschler, nemški priseljencec, ki je obogatel z izvozno trgovino. Morrisonova rodbina je kupila hišo l. 1834 in sedanji potomci so jo podarili Zedinjenim državam. Hišo zdaj oskrbuje Germantown Historical Society.

—Common Council

Pustna zabava noč

Euclid, Ohio.—Kot običajno vsako leto, bomo tudi letos praznovali našega kurenta in sicer noč v klubovih prostorih Slov. društvenega doma na Recher Ave. Naše kuharice so pripravile nekaj posebnega, kar pa niso povedale, ampak ste lahko sigurni, da boste prav zadovoljni če pridete. Tudi godec je obljubil, da bo zabaval vsakega, katerega bodo podplati srbeli. Seveda, brez petja tudi

ni prave zabave, zato pa nas bodo gotovo posetili izvežbani pevci, da bo bolj lušno.

Torej, prijatelji in prijateljice, vabim vas, pridite noč vsi Slov. društveni dom na Recher Ave., da se bomo prav po domače zabavali. Ne bo vam žal. Na svidenje!

George Nagode.

Naročajte, širite in čitajte "Enakopravnost!"

Milan Medvešek

6.
 Naj na koncu tega dopisa skočim nekoliko s tira. "Kako se počuti tvoj oče v novi Jugoslaviji?" me mnogi sprašujejo ali pišejo. O očetu, o tem starem ameriško-slovenskem družstveniku, bom napisal posebno poglavje, katero pa ne bo prišlo še tako hitro na vrsto. Toda samo malo potrpljenja. Povedal bom, kako pridno "futra" kokuši in prašiče, kako pridno pomaga svoji ženi oziroma moji materi, kako govorijo po vsej Zabji vasi, da neprenehoma dela in "štrklja", kako zagovarja zadruge in se prepira s kmeti radi njih, kako je mene, kadar sem kaj kritiziral, potrpežljivo poučeval z besedami — " . . . kaj pa pričakuješ, saj tudi v Ameriki ni bilo vsega čez noč, saj ni mogoče vsega ustvariti v tako kratkem času, saj je bilo med vojno tudi v Ameriki težko dobiti meso, cigarete, najlonske nogavice!"

O vsem tem bom povedal, ker vem, da stari Ludvik, na katero rega sem bil vedno ponosen, zanima naše družtenike, s katerimi je sodeloval toliko let.

Danes najbrže ni na vsem svetu države, v kateri bi se toliko gradilo na vseh področjih, kakor se gradi v Jugoslaviji. Priče tega gigantskega in ustvarjalnega poleta vidite vse povsod: V Srbiji, Makedoniji, Bosni in Hercegovini, Črni gori, Hrvaški in Sloveniji.

Ena teh prič je vsekakor graditev novega Beograda. Novi Beograd se gradi v trikotu med Savo, Donavo in Zemunom. V tem delu je bilo še do nedavna močvirje in peščene nasipine, danes pa se vidno dvigajo proti nebu ogromne stavbe: palače ministrstev, predsedstvo vlade, hoteli, univerza, stanovanjski bloki itd.

Vse zgradbe se gradijo v najmodernejšem slogu. Pri tem pa se ne gleda samo na slog, temveč tudi na praktičnost in higijeno. Gledavši z neke visoke razgledne točke na številne zgradbe v trikotu Save in Donave, mi je nehote prihajal na misel Leningrad in Peter Veliki, kateri ga je zgradil na močvirju severozapadne točke tedanje carske Rusije.

Kdaj bo izgrajen novi Beograd, je težko reči. Gradi se naravno s stari Beogradom, kateri bo recimo čez deset let, dobil precej drugačno lice kot ga ima danes.

Vzlic temu, da se gradi stari in novi Beograd s precej primitivnim orodjem, tako rekoč z golimi rokami in v veliki meri tudi z neizkušenimi delavci, se poslopja hitro dvigajo. Če bo šla gradnja tudi v bodoče v tako hitrem tempu, potem ne bo vzelo mnogo let, ko bo stalo ob Donavi in Savi novo, moderno mesto in štele s stari Beogradom milijon prebivalcev.

Novi Beograd pomagajo graditi delovne brigade iz vseh delov Jugoslavije. Med graditelji je mnogo mladine, katere se največ žrtvuje pri vsakem delu in vsaki akciji.

Na gradilišču novega Beograda smo bili dvakrat. Videli smo dolge kolone civilstov in tudi vojakov, ki so korakali na delo. Nedvomno, za prostovoljna dela niso vsi enako navdušeni. Nekateri se ženejo še preveč, nekateri pa premalo, nekateri pa se popolnoma izognejo zastojanskemu delu.

Mladi graditelji so podvrženi strogi disciplini, tako da nimajo prilike, da bi se moralno pokvarili. Seveda, degeneriranca ne bo ustavila nobena ovira, da se ne bi še bolj degeneriral. Graditelji živijo v ličnih barakah, katere so v bližini gradilišča.

Videl sem mladeniče in mladenke, katere so vozile polne

samokolnice, naložene z opako ali drugim materialom. Vprašal sem razne funkcionarje, čeni to delo pretežno za mlade roslavije? me mnogi sprašujejo ali pišejo. O očetu, o tem starem ameriško-slovenskem družstveniku, bom napisal posebno poglavje, katero pa ne bo prišlo še tako hitro na vrsto. Toda samo malo potrpljenja. Povedal bom, kako pridno "futra" kokuši in prašiče, kako pridno pomaga svoji ženi oziroma moji materi, kako govorijo po vsej Zabji vasi, da neprenehoma dela in "štrklja", kako zagovarja zadruge in se prepira s kmeti radi njih, kako je mene, kadar sem kaj kritiziral, potrpežljivo poučeval z besedami — " . . . kaj pa pričakuješ, saj tudi v Ameriki ni bilo vsega čez noč, saj ni mogoče vsega ustvariti v tako kratkem času, saj je bilo med vojno tudi v Ameriki težko dobiti meso, cigarete, najlonske nogavice!"

Osebno sem še vedno prepričan, da mladina preveč težko dela. To sem izrazil pred mnogimi. Nekateri so se strinjali z menoj, drugi pa ne. Na primer, bil sem na obisku pri Francki Pungercar (Ahčin) v Novem mestu, katera ima v Ameriki tri sestre in brata. Z menoj je bil tudi neki drug moj prijatelj iz mladih let. "Mladino je preveč uprežena," sem dejal. Moj prijatelj je tudi tako mislil. Francka, mati dveh lepih hčerk, pa je dejala: "Delo je dobro za mladino. Pogledaj moje hčerke! Bila je v prostovoljni brigadi, katera je odnesla prvenstvo. Ko je šla v brigado, je bila tako 'švoh', ko pa je prišla nazaj, je skoraj nisem spoznala!" Pred menoj je stala 16-letna, lepa, močna, inteligentna! Dekle namerava študirati za zdravnico.

Mladinske brigade imajo po delu zabavo, šolo in politično vzgojo. Razumljivo, učijo se ne kapitalističnih naukov, ampak komunističnih. Na gradilišču se vrši izobrazba (in seveda tudi propaganda) ob času dela. Glasni zvočniki naznanjajo o rezultatih udarniškega dela, o zaslugah komunistične stranke, graditvi socializma itd., itd.

Novi Beograd pomagajo graditi tudi mnoge slovenske brigade. Ob času, ko smo bili mi v novem Beogradu, je bila tam samo ena slovenska skupina, a med šolskimi počitnicami jih je bilo večje število. S Kuhljem sva se razgovarjala z mladimi slovenskimi dekletami, katere so pridno vozile samokolnice. Glavni inženir stanovanjskega projekta Milan Pandurovič, je dejal vpričo vseh Srbov in Hrvatov, da so slovenske brigade najboljše in da si mnoge stekle udarniška odlikovanja.

Slovenski so izmed vseh narodov najbolj spoštovani v današnji Jugoslaviji in jih najdete povsod na odgovornih mestih. Kamor koli smo prišli, smo srečali Slovence na odgovornih mestih, tako da so hrvaški in srbski člani naše delegacije nemalokrat ugotovljali: "Kamor koli pridemo, najdemo Slovence."

Mnogo slovenskih inženirjev je tudi v novem Beogradu. Taki so Slovenec tudi glavni arhitekt projektanskega zavoda novega Beograda, in sicer Drago Korbar, doma iz Zagorja. Ves novi Beograd se gradi po njegovih načrtih. Našli smo ga v posebnem poslopju, kjer je pisarna in šola za mlade inženirje. Razložil nam je ves načrt novega Beograda. Mož ni samo dober inženir, temveč tudi izvrstten tolmač nalog inženirjev v socialističnem gospodarskem redu. Ob prostem času pa si igra na harmoniko in zapoje slovensko pesem.

Z arhitektom Korbarjem smo se prijateljsko poslovlili in se odpeljali nazaj v Beograd. Naša delegacija je bila namreč izredno zaposlena, kajti videti smo hoteli čim več ustanov in projektov, ob večerih pa smo se razgubili po mestu in opazovali beograjski živ-zav.

Večkrat sem se ustavil v ka-

varni Moskvi, katera je bila vedno natrpna s številnimi gosti, ki so srebal turško kavo in pili žganje, liker ali kaj podobnega. Ker je bilo mrzlo, so sedeli kar v suknjah. Čudil sem se, ker imajo v tej kavarni tako malo smisla za snago in čistočo. Umazane mize, posoda, najbolj pa točaji!

Drugi ali tretji večer našega bivanja v Beogradu sva z delegatom Milanom Bigo zalezala v neko gostilno, katera je bila natrpna z gosti. Pri eni izmed miz je sedela skupina moških, kateri so bili že prilično "okajeni" ali "fajhni". Neki močan mož, slab oblečen in neobrit, ki je zgleдал kot kakšen neugnan pristaniški delavec, je pričel glasno peti: "J . . . Boga, Krista — ja ne volim komunistov."

In vino veritas. V vinu je resnica. Dotičnik očitno ni zadovoljen s sedanjim režimom, kar je izrazil v trenutku, ko ga je imel že precej pod kapo. Zame pa je bil važen ta incident v tčliko, v kolikor je pokazal, da niso vsi za novo Jugoslavijo, na drugi strani pa, da ne stoji policaja za vsakim hrbtom. Mož je namreč precej časa razgrajal, a se ni nihče zmenil zanj.

Predno smo odpotovali v Jugoslavijo, so nekateri trdili, da bomo videli samo tisto, kar nam bodo pokazali jugoslovanski predstavniki, a pokazali nam bodo samo lepe stvari. Seveda, jugoslovanski predstavniki bi bili presneto neumni, ako ne bi pokazali pozitivnih rezultatov napore nove Jugoslavije. Toda nihče nam ni branil iti kamor koli in jaz sem si ob prostem času ogledoval stvari in ljudi po svoji volji. Nikdar mi ni nihče sledil in v kolikor mi je znano, tudi ne nobenega drugega člana naše delegacije.

Videl sem marsikaj, ki ne gre tako gladko kot bi moralo iti, ali pri tem nisem pozabil, da je danes Jugoslavija še vedno v procesu revolucije, da niso vsi Jugoslovani dobri ljudje, da se je tudi marsikdo vrnil na oblast, kateri bi bil bolj koristen na smetišču in da je tudi marsikatero poštenega državljanja strlo kolega revolucije. Vsaka revolucija, vsak preobrat terja tudi nedolžne žrtve. V Jugoslaviji pa je prišlo do temeljitega preobrata, do kontrastnih sprememb na vsej črti, do največjega socialnega, kulturnega in gospodarskega preokreta izza ruske revolucije!

Naša delegacija je tudi obiskala "Zaščitni dom osužnica porodnica" v Indiji v Banatu. Tu so zaprte noseče ženske, katere so izvršile tak ali tak zločin. Ta ječa je v prvi vrsti vzgajališče in straža sploh ne eksistira.

S predstavniki Rdečega križa smo tudi obiskali Belo Cerkvo v Banatu, katera leži blizu romunske meje. V tem mestu se nahaja pod oskrbo Rdečega križa približno 500 grških otrok, kateri so pribežali pred monarhofašističnim terorjem v Jugoslavijo.

V Belo cerkvo smo se peljali z majhnim avtobusom, kateri je bil natrpan do zadnjega kotička. Poleg naše delegacije so bili predstavniki Rdečega križa, časnikarji, zastopniki direkcije za informacije in Ljudske fronte.

Te vožnje ne bom pozabil tako hitro. Imel sem priliko, da sem si ogledal bogata in ravna kot miza banatska polja in vasi, katere sličejo druga drugi kot krajcarji. Hiše so sicer zidane in lepo pobeljene, toda zidane vse po istem kopitu in so me spominjale na tisto enoličnost, na katero čestokrat naletimo v ameriških mestih, ko je hiša pri hiši izgrajena po istem vzorcu. Seve, te banatske hiše niso podobne ameriškim v nobenem drugem pogledu.

Na cestah banatskih vasi pa so "promenirale" cele jate debelih gosi, katere se niso nič kaj rade umikale našemu avtobusu, čeravno je bila njegova hitrost precej polževa.

Dasiravno je bila naša družba raznolika in so bile zastopane v njej vse jugoslovanske narodnosti, je bila zelo razpoložena in donela je pesem za pesmijo, v prvi vrsti krasne partizanske pesmi. "Ide Tito preko Romanije," je pesem, katero je nemogoče pozabiti. V avtobusu je bilo toliko dobrih pevcev in pevka, da bi mislil, da spadajo vsi k istemu pevskemu zboru.

Neka mlada Črnogorka, uradnica pri Rdečem križu, pa je nenadoma pričela peti slovenske pesmi, zanjo pa so pritislili ostali pevci in pevke, vključno s Milica Dedijer in dr. Olga Milošević. Meni je bilo mило pri srcu, ko je odmevala slovenska pesem blizu romunske meje.

Mlado Črnogorko sem vprašal, kje se je naučila slovenskih pesmi. Odgovorila je, da v Sloveniji, kjer je bila v partizanih. Nato sem jo vprašal, če morda pozna dr. Medveška, kateri je bil partizanski zdravnik. "Kaj je bilo njegovo partizansko ime?" je vprašala. "Dr. Šumski," sem odgovoril. "Seveda ga poznam in prav dobro," je odgovorila. General Dulić pa mi je povedal, da pozna mojega starejšega brata Ludvika. Tako sem se počutil čisto domačega v tej pisani družbi.

Dospeli smo v Belo Cerkvo, kjer so nas že čakali predstavniki oblasti in zavoda, kjer so nastanjeni grški otroci.

Poslojpe, v katerem so grški otroci, je veliko in čisto. Nekoč so bili v njem nastanjeni ruski belogardisti, kateri so po ruski revoluciji pribežali v Jugoslavijo, kjer jih je monarhističen režim ščitil in uposlil v važnih državnih uradih.

(Dalje prihodnjič)

Urednikova pošta

S seje Sans-ove eksekutive

Chicago, Ill. — V soboto 11. februarja se je vršila v Chicagu redna seja SANS-ove eksekutive. Razpravljalo se je v prvi vrsti o pripravah za 4. SANSovo konvencijo, ki se bo vršila v Slovenskem delavskem domu, Waterloo Rd., Cleveland, Ohio, dne 27 in 28. maja. Volitve delegatov in zastopnikov se bodo vršile v aprilu in maju.

Na podlagi poročila, da je Amemeriški Slovanski Kongres na svoji detroitski seji obsodil Jugoslavijo in jo pričel neupravičeno napadati in strupeno klevetati po liniji informbroja ter da je Narodni odbor to storil na priporočilo eksekutivnega tajnika Pirinskija, brez kakega zadevnega mandata od strani konasa samega, je eksekutiva SANS-a zaključila, da izstopi iz vrst ASK ter da se SANS-ovi zastopniki v kongresu razrešijo te dolžnosti.

Na poročilo tajnika, da je v Sloveniji zopet nastala potreba po antibiotiku—streptomycinu, je eksekutiva odobrila nabavo nadaljnjih 2,000 gramov tega zdravila.

Seje so se udeležili E. Kristan, F. A. Vider, A. Krapenc, M. G. Kuhel, M. Medvešek, M. Cetinski, F. Aleš, V. Grill, I. Bostjančič in F. Japič.

Tajništvo SANS-a.

"Vida Grantova"

Prihodnjo nedeljo 26. februarja se bo prvič predstavila našemu odru čarobna "Vida Grantova" v pretresljivi drami, ki se bo uprizorila pod avspicijo Progressivnih Slovencev v Slovenskem narodnem domu.

Glavni odbor Progressivnih Slovencev si šteje v izredno zadovoljenje povabiti cenjeno javnost od blizu in daleč na obilno udeležbo te prvovrstne kulturne priredbe, ki je namenjena v počast

važne obletnice naše organizacije.

Za dovršeno uprizoritev drame se zahteva ogromnega poživljanja igralске osoba in tega je bila Vida Grantova deželna v polni meri prvakov naše-ga odra, ki so kot člani "Ivana Cankarja," "Anton Verovška," "Naše zvezde" napisali v spominjsko knjigo svojih skupin že toliko svetlih strani: Florence Jeraj-Slaby, Josephine Milavec-Levstik, Steblaj, Zajc, Turkman nastopajo v vodilnih vlogah. Preko 30 skupnih vežbalnih vaj, poleg nešteti ur samostojnega učenja je dovolj jamstva, da bodo naši najboljši igralci mojstrsko portretirali čustveno nastprotujoče člane bogataške družine industrijalca-egoista Mihalela Granta.

Ljubezne, prevara, ljubosumnje in sovraštvo, pohlep in obup, ter trpka bolest ponižanega samoljubja, ki vseskozi prevažna drama, nas v odločnih spominja na nepozabne prizore iz "Kralja na Betajnovi," "Ana Karenina," "Kamnomol" in "Na dnu."

V igri nastopa 16 oseb, izmed teh je 11 turojenih, ki jim naša govornica ne teče kar sama od sebe in jim je prvotno delala do zvedno nepremostljive ovire, ki pa so jih z odločno voljo in marljivim učenjem vse odstranili in se sedaj kar divijo lepoti našega jezika, ki ga v tej drami tako strokovnjaško prikaže avtor Ferdo Kozak.

Režija je pod spretnim vodstvom turojene mladenke Vide Shifferrejeve, ki se za dosego umetniške dovršenosti te predstave ni ustrašila nobenega truda. Pri tem sta ji s svojimi bogatimi izkušnjami zvešto sekundirala mojster Steblaj in šepetalka Manca Bašelj.

Dodatna atrakcija na programu bo posvetilo Progressivnim Slovenkam "Pozdrav iz domovine" v obliki deklamacije, ki jo je za našo obletnico spisala književnica Mara Tavčarjeva iz Ljubljane v priznanje za veliko pomoč, ki jo je naša organizacija nudila upuščeni Sloveniji. To krasno pesnitev bo lepo podala naša Jennie Fatur.

Po programu se bo seveda razvila prisrčna domača zabava z večerjo in plesom.

Na številno udeležbo vas vabi

Josephine Petric

V "Enakopravnosti" dobiti vedno sveže dnevne novice o dogodkih po svetu in doma!

AMERIŠKA IN EVROPSKA OZNAČBA MER

Pri čevljih je razlika v označbi 32½ do 33 točk, ki jih je treba odšteti od evropske mere, bodisi pri moških ali pri ženskih čevljih.

Na primer: če vam pišejo, da želijo čevlje št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7, št. 41 je 8, št. 42 je 9, št. 43 je 10, št. 44 je 11.

Zenski čevlji so navadno manjši nego gornje mere. Tako bi na primer: št. 38 bila št. 6, 37 št. 5, 36 št. 4.

Zenske obleke: št. 40 je ameriško 32; 42 je 34; 44 je 36; 46 je 38; 48 je 40 itd., vedno za 8 točk manjše od evropske mere.

Enako je pri dekhalih drugačna evropska mera. Št. 38 je ameriško 12; 40 je 14; 42 je 16; 44 je 18 in 46 je 20.

Pri moških oblekah pa se razčenja v Evropi za št. 42, kar je v Ameriki 33; 44 je 34; 46 je 36; 48 je 38; 50 je 39; 52 je 41; 54 je 43 in 56 je 44. (Se vrtni med 10 in 11 točk razlike.)

Moške srajce: št. 35 je ameriško 13 in pol; 36 je 14; 37 je 14 in pol; 38 je 15; 39 je 15 in pol; 40 je 15½; 41 je 16; 42 je 16 in pol in 43 je 17.

IZ NIŽIN ČLOVEŠKE DRUŽBE

Zamišljen se je izprehajal po svoji sobi.

Bil je mož štiridesetih let, golega obraza, suhe postave in elastičnih kretenj.

Na vratih njegovega stanovanja je bila nabita posetnica z napisom "Dragin, privatni detektiv".

Mrak je že legal na zemljo, Dragin je pa še vedno stopal po sobi. Zamišljen je bil v delovne nje tajnostne tatarske družbe, ki je že ves teden vznemirjala mestne prebivalce in krađala, kar ji je prišlo pod roke: jestvine, zlatino, vozičke, denar in obleko. Vsak dan je prinesel mestni dnevnik "Nova pošta" kak nov slučaj, vsa policija je bila na nogah, posebno se odkar je bil ukraden soprog nekega višjega policijskega uradnika na javnem trgu ob svetlem solncu mošnjiček s petnajstimi kronami.

"Ni drugega izhoda!" tako je modroval detektiv. "To mora biti dobro organizirana družba prefriganih tatov, ki jo moram izzlediti! To sem dolžan svojo poklicu! Varujte se neznanizlikovci!" — in pri tem je zagrozil Dragin s pestjo po zraku — "varujte se, Dragin čuva in dela!"

V tem je prinesla postrežnica večerjo iz bližnje gostilne, pogrnila mizo in se hotela odstraniti.

"No, no, kam pa se ti tako mudi, Katrica? Postoj nekoliko in povej mi kaj novic!" tako ji je prigovarjal gospodar, delal se brezbriznega, rezal malomarno svojo pečenko, pri tem pa skrbno pazil, da mu ni ušla nobena beseda zgovorne ženske.

"Nič posebnega ne vem, go-

spod Dragin! Toda pač, nekaj sem pravkar slišala, ko sem čakala, da mi je odrezala kuharica vašo večerjo. V točarni je sedel prostak dragonec in pravil svojemu prijatelju izvoščeku št. 73., tistemu, ki vas je peljal pred dobrimi desetimi dnevi na postajo — gotovo se ga še spominjate, brazgotino ima na levem licu, ker je padel lansko leto ob sv. Juriju ob sedmih zvečer raz kozla. — Vse sem slišala! Pravil je ta dragonec, kakor je peljal svojo ljubico, Francika ji je ime, saj jo poznate, za dečko služi pri notarjevih, še prej je bila pri sodnikovih, kamor je prišla od davkarjevih — včeraj na izprehod, kako sta šla slednjic v neko malo krčmo, kjer se nikdar nista bila, da bi se intimneje pogovarjala. Ta krčma je v starem delu mesta, znana je pod imenom "Pri pagatu". Večerjala sta, pila tudi, kar naenkrat zapazi Francika, ko je bil čas plačati, da nima več mošnjička. Ukraden ji je bil, in sicer v krčmi, ker prej je imela še mošnjiček, saj je šla sama kupiti viržinke za svojega fanta. Francika je morala zastaviti svojo zlato verižico, danes ji je pa domača kuharica morala posoditi 4 krome 70 vinarjev, da je rešila verižico. Sploh pa je dotična krčma prava beznica, tako se je izrazil dragonec, in da ni imel svoje deklekele pri sebi, bi vse posekal."

Tako je govorila Katrica, detektivu se je pa večkrat zabliškalo oko, ker imel je navodil dovolj, kako in kje pričeti svoje raziskivonje proti neznanim tatarski družbi. Koj si je izdelal načrt, podvizal večerjo in od-

tril skrbno z očmi vso sobo in se končno zamislil.

Dasi je moral vzbujati novo došli gost s slehernem opazovalcu mnenje o nevarnih izrodkih, škodljivih človeškemu imenju, zdravju in v sili tudi življenju, se je skrivalo za to oguljeno suktno hrabro srce poštenega časnika, ki si je izbral tako zunanost edino le raditega, da bo zamogel nemoteno opazovati nočno življenje v beznici, proučevati razne nevarne tipe ter opisati vse to v prihodnjem podlistku "Nove pošte".

"Iz nižin človeške družbe". To bo podlistek, čitatelji se bodo kar trgali za list. Seveda bo treba mojstrsko naslikati razne strasti in razne instinkte.

Tako je delal častnik načrte, veselil se, da je prišel prvi, da bo vsled tega zamogel opazovati vse, karkoli se zgodi v razupiti krčmi in prešteval v duhu že svoj mastni honorar za poučno črtico.

Njegovo bujno častnikarsko domišljijo je pa v tem trenutku poklicalo škripanje vrat na realni svet, radovedno so se ustavile njegove oči na došli osebi in srce mu je samega veselja začelo hitreje biti, kajti pravilno mu je, da bo igral novi gost veliko vlogo v njegovem podlistku.

V sobo je pa tudi vstopil mož, ki je prekašal tako glede obleke kakor glede obuvala preoblečenega časnika. Obleka je imela toliko krp, da se ni dalo spoznati njene prvotne barve in oblike. Luknjičavi slammik ni bil v nikakšnem soglasju s poznovesenskim časom, pač pa s črevlji, ki so puščali raznim vremenskim izbruhom prost vhod. Okoli črno-sive brade se je pa moral truditi pred dobrim mesecem kak mizarski vajenec z obličem in žako, vsaj drugače se

niso mogle razlagati razne njene nepravilnosti.

Kakor se je poprej varala natakarka pri časnika, tako se je tudi pri tem gostu in ž njo se je varal istotako tudi častnik sam, ker novodošlec ni bil nikak nestoriprav po poklicu, pač pa je bil — našemljeni detektiv Dragin, ki je hotel na vsak način iztkniti tatarsko družbo v gostilni "Pri pagatu", kamor ga je nevede poslala zgovornost njegove postrežnice.

Koj pri vstopu je zapazil Dragin sumljivo osebo v kotu, posegalo ga je, preko lis je šnil zadovoljen nasmeh in prisedel je v temni kot k časnika, mrmrljačoč nerazumljiv pozdrav.

Soseda se še nista utegnili temeljito opazovati, ko je stopil v sobo zopet tujec, ki je bil v veliko veselje natakarki oblečen še precej dostojno. Nosil je celo površnik in trd klobuk. Nastopal je samozavestno in sigurno, kar je bilo v tej razbojniški jami nenavaden slučaj. Naročil je kozarec malinovca in prisedel — v kot k neznanima mu osebama.

Detektiva Dragina je že grevalo njegovo osemljenje, ker je čutil instinktivno, da mora biti to poštena duša, mogoče celo kak tuj detektiv, častnikar se je pa jezil v srcu, ker mu je skvaril vsa opazovanja ta pošteni gost, ki ga pač ne more uporabiti v svojem podlistku.

No, vsak se je vdal slednjic v svojo usodo. Beseda je dala besedo, pomenkovali so se vsi trije o tem in onem, glavni govornik pri tem je bil pa tujec, ker sta pretehtavala njegova soseda vsako besedo, preden sta jo izgovorila, boječ se, da bi izdala svoj "incognito" s kako nepremišljeno besedo.

Pogovarjali so se o vremenu,

o draginji, o slabih družbah in končno — prišlo je kar samo od sebe — so že govorili o tatinah, o strasteh, o zločinah in prestopkih. Tujec je razvijal svoje nazore tako pametno, da bi mu kmalu zaupal detektiv že svoj namen, ako bi ga ne zadrževala v tem prisotnost pravega lumpa v osebi časnika in tudi ta se je hotel — prejšnja jeza se mu je že razkadila — že parkrat predstaviti tujcu, ki bi mu dal lahko marsikatero dobro idejo za podlistek, toda ni si upal, ker bi s tem splašil svojega sumljivega soseda, ki ga treba še dobro opazovati.

Debata se je razvijala čim dalje zanimiveje. Nihče ni opazil, da se je jela počasi polniti soba.

Tujec je bil zelo zgovoren. Pravil je o svojih doživljajih v Ameriki, ko je bil še sluga pri slavem ameriskem detektivu Pinkertonu, o spretnosti ameriskih tatov, pred katerimi niso varne ne ure, ne pristani in ne denarne listnice. Hop, in že izgine vse v njihove velike žepe.

Detektiv Dragin je poslušal verno, saj je bila to nekaka šola zanj, častnikar si je pa naročil še pol litra iz samega navdušenja za svoj novi podlistek. To bo gradivo! To bodo prebiralil ljudje!

Ura se je že bližala polnoči. Pri raznih mizah se je že razviloz poznonočno kričanje in kvartanje. Tupatam so se prerekali in vedno je prihajala natakarka mirit razvnete duhove. Tudi dvoje deklet je prisledalo zdaj k tej, zdaj k oni mizi z običajnim vabečim nasmehom na obrazu.

Vse to življenje sta opazovala detektiv in častnikar, odkar se je odstranil tujec z vlijudnim "Oprostite!" Prvi je premočil vse obraze, vsi so se mu zdeli še precej pošteni, le njegovososed, ta mora biti gotovo član nezname tatarske družbe, častnikar se je pa čutil, kako trpepošteni navzočni gostje v svojisredi tako izgubljeno eksistenco, kakršna je bil njegov bradat sosed.

"Policijska ura!" tako je zaredel.

(Dalje na 4. strani)

"No, no, kam pa se ti tako mudi, Katrica? Postoj nekoliko in povej mi kaj novic!" tako ji je prigovarjal gospodar, delal se brezbriznega, rezal malomarno svojo pečenko, pri tem pa skrbno pazil, da mu ni ušla nobena beseda zgovorne ženske.

"Nič posebnega ne vem, go-

NOVICA

IMA LE TEDAJ
SPLOŠNO VREDNOST
KO JO IZVE JAVNOST

KADAR SE pri vaši hiši pojavi kaj novega, ki bi zanimalo vaše prijatelje in splošno javnost, sporočite tozadevno na

ENAKOPRAVNOST

6231 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 5311

Novice radevolje priobčujemo brezplačno

N. J. Popovic, Inc.

IMA ZASTOPSTVO

Chrysler - Plymouth avtov

PRODAJA NAJNOVEJŠE 1950 IZDELKE KOT TUDI RABLJENE AVTE

V zalogi ima razne dele in potrebščine za avte ter izvršuje razna popravila po tovarniško izurjenih mehanikih.

8116 LORAIN AVE. ME 7200

NICK POPOVIC, predsednik

ZAVAROVALNINO

proti
ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 SCHADE AVE.

Pokličite:
ENdicott 0718

OBLAK MOVER

Se priporoča, da ga pokličete vsak čas, podnevi ali ponoči. Delo garantirano in hitra postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem na vašega starega znanca

JOHN OBLAKA
1146 East 61st St. HE 2730

ANTON INGOLIČ:

MLADA LETA

POVEST

(Nadaljevanje)

Ko je prišla, ji je upravitelj izročil sedemdeset velikih tiskovin, po eno za vsakega učenca. Pred dnevi so prišle, in namudoma jih je treba izpopolniti in odposlati. Če hiti, jih lahko do večera napiše in se jutri zjutraj odpelje.

Marta se je lotila dela. Toda nič ji ni šlo izpod rok.

Kako pa naj piše, ko se ji roka trese, kako naj misli, ko vidi v duhu samo Tineta, ko vedno iznova doživlja tistih nekaj tednov, kar sta se poznala, in se vsak trenotek ustavlja ob tistem

popoldnevu, ko jo je Tine pod brezami objel, ji tako lepo govoril in jo poljubil. Moj Bog, in sedaj je mogoče že več dni doma in jo pričakuje, ona pa naj bi sedela tu v pisarni in pisala!

Ko se je upravitelj vrnil iz gostilne z motnimi očmi in optekajočimi se koraki, je imela izpolnjenih komaj deset tiskovin.

"Kako da ti gre danes tako počasi," se je upravitelj nasmejaj in se spustil na stol Marti nasproti.

Marta je čutila, kako ji upravitelj gleda prsa in v izrezo oko-

li vratu. Vsa zardela je in nič ni vedela, kaj piše.

Upravitelj je buljil vanjo. Kakšne polni prsi ima, kako lepo okrogle in prožne! Ali ga že ni tolikokrat žgalo v rokah, da bi segel mednje in jih stisnil v dlani! Toda čudno, njene velike, otroške oči so ga vselej odvrnile od tega. Čez teden dni bodo počitnice in tako mu bo še nazadnje ušla, njemu, ki je imel doslej vsako učiteljico, ki ji je bil upravitelj.

Tedaj se je Marta nenadoma dvignila:

"Prosim, gospod upravitelj, pustite me domov. Lahko bi še prišla na večerni vlak. Saj bom v ponedeljek končala."

Toda upravitelj se ni dal preprositi.

Ves popoldan je morala pisati, in še nibila gotova. Dvajset tiskovin ji je še ostalo. Upravitelj ji je dejal, naj se po večerji vrne in jih izpolni, če hoče jutri domov.

Marta je mislila samo na Tineta.

Jutri ga mora videti!

In se je vrnila. Upravitelj jo je že čakal pred šolo.

Ko je hotela oditi v pisarno, ji je dejal, da je odnesel vse spiše v svoje stanovanje. Tam bosta laže delala, ker imata svetlejšo luč.

Marta se ni nič pomišljala. Samo da napiše čimprej tistih dvajset tiskovin in lahko odide.

Upravitelj je prižgal luč in zagrnil okna.

Tedaj jo je obšla tesnoba. Toda ko je zagledala tiskovine pred seboj, je sedla in se z vso vneto lotila pisanja.

Upravitelj je sedel nasproti nji in se lotil dela. Pisal je nekaj časa, a vedno češče je pogledoval na Marto, dokler ni popolnoma odložil peresa in odrinil tiskovin.

Čez nekaj časa je stopil v kuhinjo in prinesel vina.

"Veš kaj, Marta, kar pustive! Danes jih itak ne moreva končati!"

"Jaz jih imam samo še deset!" In pisala je dalje, niti glave ni

dvignila. List za listom je odlagala in šepetala:

"Samo devet, devet, devet... samo osem, osem, osem, osem..."

Upravitelj je stopil k oknu.

Ni mogel več gledati njenih polnih prsi in belega vratu. Kako veel prsi pa je imela njegova gospodinja Katra, ki jo je nočoj z zvijačo spravil iz hiše. Marta pa kipi, njeno mlado, mehko telo-kar gliče po možu!

Da, nočoj ali nikoli!

Okrenil se je k nji.

Prav tedaj je Marta vstala:

"Končala sem."

Upravitelj je stopil k nji. Njegov obraz je bil spačen.

"Sedaj pa še moje!"

Marta ga je trdno pogledala.

"Ali bi jih ne mogla v ponedeljek? Tako sem že utrujena in gotovo je že malo pozno."

Upravitelj je dejal brez misli:

"Saj res, pa v ponedeljek!"

Marta je zažvela:

"Hvala vam, gospod upravitelj!" in že je krenila k vratom.

Tedaj jo je zagrabil za roko

in jo potegnil k sebi. Iz njega pa je bruhnilo:

"Marta, ti boš ostala nočoj pri meni!"

Še preden se je mogla zavedeti, se je je oklenil z rokami in jo vlekel k vratom, ki so vodila v spalnico. Šele ko je odpiral vrata, je z grozo spoznala, kaj hoče. V trenutku ga je z vso močjo sunila stran in se opotekla v sredo sobe. Preden se ji je spet približalo dvoje pošastnih oči in rok, pa je planila k vratom in zbežala v noč.

Še potem, ko je tekla v temi po hribu navzdol, se ji je zdelo, da še vedno preži nanjo dvoje pošastnih rok in dvoje strašno grdih oči.

Nebo je bilo obaleno in le zdaj pa zdaj so se oblaki razredčili, da je posvetila polna luna in je bilo svetlo, toda tedaj so padle preko poti in klancev temne sence, da jo je bilo še bolj groza.

Marto so bolele noge, da jih je komaj premikala. Toda še mora hoditi. Še, še! Saj še na polovico poti ni. Mogoče še dobi zad-

nji vlak, mora, mora ga dobiti! In jutri bo vendar doma, videla bo po desetih mesecih Tineta, govorila z njim in ob njem na vse pozabila. Vse, kar je pretrpela!

O, kako hudo je bilo včasih!

Kakšen je? Kako jima bo o počitnicah, ko se bosta vsak dan videla?

Lanske počitnice sta se videla največkrat samo ob nedeljah, ko je Marta prihajala v Potočje k maši letos pa, ko je njen oče kupil trgovino tik Kotnikovih, si bosta soseda!

In že jutri ga bo videla! Že jutri!

Marta je hitela.

Ko je prišla v Tihonca na postajo, so ji povedali, da do jutra ni nobenega vlaka več. Lahko pa gre do mesta; če bi hitro hodila, bi še dobila brzovlak, ki vozi od tam ob dveh proti Potočju.

Marta pa se ni mogla ganiti. Kako naj hodi še poldrugo uro! Vendar je krenila dalje.

(Dalje prithodnjič)

FERDO GODINA:

BELE TULPIKE

ROMAN

(Roman je bil spisan leta 1941)

Stopal sem s težkimi koraki za ministrantom, ki je drobil s preveliko knjigo od oltarja proti zakristiji. Nekaj ljudi je bilo raztresenih po temni cerkvi. Kašljali so. Svetloba obeh gorečih sveč na oltarju je slabotno padala na obraze v poltemi.

Ministrant je odprl vrata in jih pridržal, da sem stopil v zakristijo. Pri vratih, ki so vodile iz zakristije na prosto, je stala deklica v velikih čevljih, katerih se je držal sneg. Bleda je bila in vsaka dlaka na obrazu ji je stala pokonci. Boječe me je pogledala in se obotavljala, ali bi stopila k meni. Stopila je, ko še nisem niti odložil mašnega oblachila.

"Gospod kaplan! Mama so na smrt bolni. Prosijo vas za spoved." Poznal sem deklico iz šole. V šesti, sedmi klopi v sredini je sedela.

Prejšnji dan sem spovedoval šoloobvezne otroke. Pred vrati so bili božični prazniki. Imel sem dela čez glavo, moj lebanuš pa je bil star in ves trd od revmatizma.

Ko sem odlagal mašno oblachilo, sem dvignil ači k rezpelu: "Gospod, tvoj hlapec sem, stori po svoji volji!"

Po navadi sem se odpravil takoj po maši na spoved, če me je kdo čakal. Zdaj pa nisem mogel. Preveč sem bil utrujen. Bil sem bolan. V prsih mi je ležalo nekaj težkega kakor kamen.

Otroku sem rekel, naj me počaka v kuhinji, sam pa sem šel v obednico in sem zajtrkoval.

Voza ni bilo. Po tej poti nisem mogel tega žetiti. Dete je šlo pred menoj in zvonilo s premrlo roko z zvončkom, jaz pa sem šel za njo, dokler je bila pot v snegu shojena. Potem pa, ko je postala pot težavna, sem rekel otroku, naj stopa za menoj, sam sem pa šel z Najsvetejšim spredaj.

Molil sem. Nato sem premišljeval o svoji materi. Zlezel sem proti v ravnino in bliže k materi, ki sem jo imel nad vse rad. Jaz sem iz ravnine, Hribov nimam rad. Pa tudi moje zdravje je bilo prešibko, da bi mogel prenesti napor v tej hriboviti fari. Prosil sem škofa za faro v ravnini.

Iz premišljanja me je zbudila deklica:

"Gospod kaplan, na levo!" Šla sva skozi smrekov gozd. Slišale so se moje stopinje v zmrzlem snegu. Za menoj je drobilo dete. Nekaj vran je sprožilo ivje z vej in zletelo med drevesa.

Samo drobni glas zvončka je motil zasneženo naravo.

Ne daleč pod vrhom se je gozd končal. Najbrž je bil pod

snegom travnik. Slaba steza je držala do samotne kočice na vrhu, ki je bila vsa v snegu. Videl sem pa, da je skočila ženska izpred podoken v hišo.

"Je še daleč?" sem vprašal otroka.

"To je naša hiša," je pokazala deklica na kočico, kjer sem prej videl žensko. Lezla sva po slizki stezi navkreber. Pri vsakem koraku sem pazil, da mi ne bi zdrsnilo. Oddahnil sem si, ko sva prišla na vrh.

Stresel sem s škornjev sneg. Deklica mi je odprla vrata. Duh po plesnobi, ki je isti po vseh lesenih hišah, mi je udaril v nos.

V sobi je bilo vse pripravljeno za spoved. Bel prt na mizi, razpelo in dve goreči sveči.

Stara žena je ležala v postelji in ječala. Ječala je sumljivo. Bolnikov sem navajen in vem, kako je s človekom.

"Ali ste sami doma?" sem vprašal, predno sem začel s spovedjo.

"Sama," je dejala starica med ječanjem. Takrat sem postal nejevoljen. Zagabilo se mi je. Slišal sem že o takih bolnikih.

Jaz delam od ranega jutra do večera, od teme do teme, njej pa ni do tega, da bi stopila v cerkev k spovedi. Jaz ji moram priti na dom, sama pa leži zdrava v postelji.

Vzel sem Najsvetejši in šel molče iz sobe, ne da bi jo spovedal.

"Jesus, ti veš, da nisem ravnal proti tvoji volji," sem se pogovarjal z Bogom, ko sem stopal nazaj po svojih stopinjah po hribu proti farovžu. Vrane so letale nad menoj, jaz pa sem šel z Jezusom med hribi sam. Nič se ni ganilo v visokem snegu.

Zdaj sem že nekaj let v ravnini. Bog je uslišal molitev moje matere. Molila je Boga tako, kakor je znala samo ona.

Blizu nje sem. Zdravje se mi je zboljšalo in življenje me veseli kakor še nikoli.

Moji materi sem vse na svetu. Od tistega časa, ko je umrl moj oče, sem jo priklenil nase. Priklenil sem jo nase tako, da vsak utrip njenega srca bije samo zame. Bojim se te močne ljubezni, toda brez nje sedaj ne bi mogel več živeti.

Zdravje in moč se mi vračata.

Leta v Lendavi so me priklenila v življenje. Daleč za menoj so zdaj Suhe gore. Spominjam se jih, kakor da bi nekoč slišal samo bajko.

Hiše v Lendavi, ki so postavljene ob kameniti cesti, se mi zdijo, da stojijo tu vse večne čase in da bodo stale tako dol-

go, dokler bo stal svet. Sonce sije nanje, dež jim pere strehe in tu živimo mi, ki nas je Bog odbral in postavil v ta kraj.

V Lendavi nimam toliko dela kakor v Suhih gorah. Tu je sedež dekanije. Vseh svojih faranov ne poznam, kot je bilo to tam gori. Ljudje so nam bolj odmaknjeni, več ver je v fari in vse to človeka oddaljuje od vernikov.

Po kosilu grem po navadi spat. Veverico, ki sem jo prinesel iz Suhih gorah, imam v sobi nad divanom. Spletel sem ji iz šib gnezdo. Zivi z menoj ter me pogosto spominja na prejšnje čase. Ko tako ležim in gledam v strop, priskaklja k meni. Božam jo.

Spominim se tudi plebanuša. Dober starček je bil in rad me je imel kot sina. Ko je zvedel, da se prosim drugam, mu je bilo težko. Potrj je bil vse do takrat, dokler nisem bil prestavljen. Po gubastem licu so mu tekale solze, ko me je poklical k sebi, da bi mi prebral škofovo pismo.

Molk je nastal, ko je položil pismo na mizo. Spominjam se dobro, kako si je podprl glavo z roko. Solza mu je padla na mizo.

"Ne, niste storili prav, gospod kaplan, da ste se prosili od tu stran. Duhovnik mora služiti samo Bogu, v mestu tega ne bo."

Ko ležim na divanu, premišlujem te besede. Vidim ga, kako me je gledal z majhnimi očmi, ki so bile polne solz.

V Lendavi živi že nekaj let sodnik Krampač. On, njegova žena in jaz smo iz iste vasi. Dva otroka imata, tretji otrok pa sem jima jaz, tako sta me nazvala, ko sem prišel v Lendavo.

K njima mnogo zahajam. Kadar koli utegnem zvečer, stopim tja dol.

Ti obiski so postali tako redni, da me je dekan na to opozoril. Kako se je to zgodilo, bom povedal.

Sedeli smo pri večerji: dekan, kaplan Šernek in jaz. Prav, ko je dekan hotel nesti žlico k ustom, se je spomnil in mi rekel mehko:

"Preveč zahajate v mesto, gospod kaplan."

Meni se je zdelo, kot bi me tresnil s kamnom po glavi. Nisem mogel verjeti, da je to meni namenjeno. Noben predstojnik me še do sedaj ni karal. Nisem mu rekel niti besede. Niti pogledal ga nisem. Prišlo je to tako nenadoma, da sem bil prepričan, da je namenjeno Šerneku.

Odložil sem žlico in čakal, da bomo vstali in molili.

Naslednji dan sem ostal doma. Po maši sem se zaprl, za-

prl sem se po kosilu in zaprl sem se po večerji.

Dekan je bil visok človek, čisto siv in mehak. A kadar smo bili sami, midva s kaplanom in on, je bil povsem drugačen. Ne trd, ne. Le nekaj je imel v sebi, kar je pred svetom skrival. Kadar koli sem govoril z njim, sem čutil to spremembo.

Svojega dekana nisem imel rad. Od prvih trenutkov, ko sem ga videl, sem se ga bal. Zakaj, ne vem. Do plebanuša v Suhih gorah sem čutil sinovsko ljubezen. Opravljal sem vse, kar sem mogel; delal sem od jutra do večera. Tu pa opravi svoje delo, potem sem pa "prost".

Vedno bolj se mi je vsiljevala misel, če je to greh, da prebijem pri Krampačevi družini nekaj ur. Delal sem zagovore svojih užaljenosti in strmel v strop. Ležal sem vznak na divanu in božal svojo veverico. Z drugo roko sem stiskal robato nogo stola, ki je stal poleg vzglavja.

(Dalje prihodnjič)

IZ NIZIN ČLOVEŠKE DRUŽBE

(Nadaljevanje s 3. strani)

vpil zaspani krčmar iz kuhinje, "Polijska ura!" tako je ponavljala natakarka od mize do mize.

Detektiv je bil že prej sklenil, da obišče o prvi priliki še enkrat ta brolg, za sedaj je imel dovolj opravila s svojim sosedom, ki ga ne bo smel izpustiti izpred oči. Z uspehom svoje ekspedicije je bil popolnoma zadovoljen in hotel plačati. Časnikarju se je pa mudilo v uredništvo, da spiše do dveh še nameravani podlistek in poklical je natakarico.

Kdo pa naj popiše strah de-

ktivna, ko je zapazil, da mu manjka listnica. Divje je pogledal svojega sosedo, toda ustrašil se je njegovega preplašene- ga obraza, kajti časnikar je v tem trenutku tudi opazil, da nima več ure in ne poročnega prstana.

"Tatovi! Meni manjka listnica! 70 kron so mi pobrali!"

"Meni pa uro in prstan!" Tako sta vpila v kotu in vsa krčma je bila v hipu pokoncu.

"Kaj?"

"Potepuha!"

"Kako si upata trditi, da vama je bilo tu ukradeni?"

"Mi smo sami poštenjaki!"

"70 kron še nikoli nisi imel, capin!"

"Ure še nositi ne moreš, ker ti pade iz cap na tla!"

"Drug drugega sta okradla!"

"Plačati nočeta pijāče, ker sta sleparja, goljufa!"

"Vun ž njima!"

"Nočem imeti opravila s policijo radi dveh prefrigranih sleparjev, ki onečaščata moje poštene krčmo in osumljata moje poštene goste! Tistih par grošev že lahko utrpim! Toda sedaj pa: vun oba!"

Tako je vrelo po zaduhli sobi, krčmar se je pa še najboljši drl.

Se preden se je mogel legitimirati detektiv, še preden je mogel pojasniti časnikar svoje stališče, sta že frčala skozi odprta vrata in kdor je le mogel, je pritisnil s krepko pestjo zadnji pozdrav letočima pod rebra, na pleča, na hrbet in glavo. Ogorčeni so zaprli za njima vrata.

Znotraj v gostilni se pa še ni potolažil vihar. Bobnelo je kakor razburkano morje. Ko so pa zaškripala vrata, sta se zunaj oba pobrala iz jesenskega blata ter jo popihala vsak na svojo

stran, boječ se, da ju dohiti še kakka darežljiva roka...

S trudno glavo in s težkimi kostmi je vstal drugo jutro detektiv Dragin.

Postrežnica mu je prinesla kavo in "Novo pošto" ter se molče odstranila videč gospodarja tako otožnega. "Je že spet pil, ni čuda, da ga glava boli!"

Hlastno se je zagrabil detektiv "Novo pošto" v nadi, da bo mogoče kako poročilo v njej o kakih novi tatvini.

Oho! Podlistek! "Iz nižin človeške družbe." Lepa črtica. Predmestna beznica, vse spominja na večerajšnji dogodek, tu pa... črnobrabi potepuh... tat...

"Hahaha!" in zasmejal se je detektiv tako prisrčno, da se miza tresla. "Jaz tat, potepuh! No, ni slabo! Torej moj sosed, o katerem sem imel tako slabo mnenje, je bil nedolžen časnikar! Oba sva jih dobila! Revež, s polomljenimi kostmi je moral še pisati ponoči podlistek! Jutro..."

Zenska bi rada dobila delo po par ur na dan ali za celi dan v kuhinji restavracije ali pa za sražanje pisarn. Če mogoče v nottinghamski naselbini.

Pokličite KE 4538

nak! O uri in prstanu pa previdno molči. No, in sedaj ga bo še žena radi prstana! Saj pravim, detektiv in časnikar morata delovati skupno v blagot človeštvu!"

Skoraj pozabil je pri tem detektiv na svoje bolečine. Sklenil je, da ne izve živa duša o tem dogodku iz njegovih ust. Tuji tat s površnikom in trdim klobukom naj le uživa prostost. Da bi se le ne posrečilo rederjem uloviti zvitega tatu, to so bile edine njegove želje, ker bi se mogoče slednjič vendarle izvedelo o veliki blamaži okradenega detektiva. Da bo urednik molčal o podrobnostih, je vedel, saj je poznal uredniško tajnost.

Damir Felgel

ZULICH INSURANCE AGENCY

Frances Zulich
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporočamo rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnico.

VAŠI ČEVLJI BODO ZGLEDALE KOT NOVI, ako jih oddate v popravilo našo slijevno čevljarju, ki vedno izvaja prvovrstno delo.

Frank Marzlikar
16131 ST. CLAIR AVE.

Came to get a money-stretcher!

IF YOU THINK somebody's playing a prank on this young fellow—like sending him for a can of striped paint or a bucket of steam or a left-handed monkey wrench—you're all wrong. He's really buying a money-stretcher—a United States Savings Bond. In ten short years, every three dollars he invests stretches into four dollars. But you don't have to show up at the window every time you want to buy a U. S. Savings Bond. You can stretch your dollars automatically—with a stroke of the pen. Simply sign up under your firm's Payroll Savings Plan if you're employed—your bank's Bond-A-Month Plan if you work for yourself. Automatic saving is sure saving—U.S. Savings Bonds ENAKOPRAVNOST

This is an official U. S. Treasury advertisement—prepared under auspices of Treasury Department and Advertising Council.

REXFORD FURNITURE Co.
Popolna zaloga hišnega pohištva
Električni predmeti in
TELEVIZIJSKI APARATI
Nudimo lahke pogoje za odplačevanje
12235 LORAIN AVE., WI 4902
Odpri vsak ponedeljek, četrtek in petek zvečer.

Mary A. Svetek
LICENCIRANA POGREBNICA
478 E. 152 St. - KE 3177
POGREBI PO ZMERNIH CENAH.
LEPI, DOSTOJANSTEVENI
Ambulancijska posluga podnevi in ponoči.
Vršimo vse notarske posle.
Pogreb oskrbimo kjerkoli in po vsaki ceni.

V vsaki slovenski družini, ki se zanima za napredek in razvoj Slovencev, bi morala dohajati

Enakopravnost
Zanimivo in podučno čtivo
priljubljene povesti

Buy tickets at
PUBLIC HALL
RICHMAN'S & BURROWS

WRONG WAY TO GET THE RIGHT OF WAY!
Why risk your neck insisting on the right of way? Every motorist makes a mistake once in a while, so take it easy. Give other drivers and pedestrians a break—even when they're in the wrong. Be a "Golden Rule" driver—it's safer.

Be Careful—the life you save may be your own!
This advertisement is published in the public interest by

ENAKOPRAVNOST

SEDAJ V TEKU
Zadnji dan 26. feb.

21st Al Sivat
GROTTO CIRCUS
PUBLIC HALL

UNUS MOŽ, KI STOJI NA KAZALCU
JOE WALCH-eva NAJVEČJA PREDSTAVA S DIVJIMI ŽIVALMI
WALLENDAS predstava na visoki žici
—IN MNOGO DRUGIH

CENE—Dnevno pop. (Razen 13., 14., 20. in 21. feb.), \$1.50 in \$2.00 davek vklj. ZVEČER (Razen ob nedeljah, 19. in 25. feb.), \$1.50—\$2.00—\$2.40 in \$3.00. Vstopnina ob sobotah popoldne in na Washingtonov rojstni dan iste kot ob večerih.

NAPRAVITE REZERVACIJE ZA IZBRANE SEDEŽE TAKOJ
Vstopnice s splošno vstopnino v vseh lekarnah Marshall Drug